

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2
 - 1.1 มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2
 - 1.2 คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ช่วงชั้นที่ 2)
 - 1.3 การจัดหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 5

- 1.4 คุณภาพของผู้เรียน
2. การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. การอ่าน
4. การเขียน
5. การสะกดคำ
6. การสร้างแบบฝึกทักษะ
7. ความพึงพอใจในการเรียนรู้
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดเป็นกรอบและทิศทางการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย ของสถานศึกษาเช่นเดียวกับสาระอื่น ๆ สถานศึกษาจะนำไปพัฒนาเป็นหลักสูตร
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนให้เป็นแนวทางเดียวกัน

ทั้งประเทศ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ลักษณะสำคัญของหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 84-85)

1. กำหนดสาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นแก่นความรู้ทางภาษาที่ผู้สอนต้องนำไปขยายรายละเอียดและจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ประกอบด้วย การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาวรรณคดีและวรรณกรรม

2. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชาและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของแต่ละสาระ เพื่อระบุสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องเรียนและสามารถปฏิบัติได้ อันเป็นคุณภาพของผู้เรียน ที่ผู้สอนจะยึดเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้

3. กำหนดหลักสูตรเป็นช่วงชั้น ทั้งมาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น โดยแบ่งเป็น 4 ช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่อง ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรทุกช่วงชั้นมิใช่เฉพาะช่วงชั้นที่จะสอนเท่านั้นเพื่อเห็นภาพการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

4. กำหนดเวลาเรียนตามความเหมาะสมในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กำหนดเวลาเรียนเป็นรายปี ส่วนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กำหนดเวลาเรียนเป็นรายภาค และเป็นหน่วยกิต

ทั้งนี้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเวลาเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จัดเวลาเรียนเฉพาะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ใช้เวลาเรียนประมาณร้อยละ 50 (เวลาเรียนตลอดปี 800-1,000 ชั่วโมง) เพื่อเป็นเครื่องมือการเรียนรู้และวางทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการอ่านเขียนและการคิดคำนวณ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ให้จัดเวลาเรียน เฉพาะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ใช้เวลาเรียนประมาณร้อยละ 40 (เวลาเรียนตลอดทั้งปี 800-1,000 ชั่วโมง) เพราะภาษาไทย ยังต้องฝึกฝนบทบาทอยู่เป็นประจำเพื่อเป็นพื้นฐานในระดับสูง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องของภาษา ในปัจจุบันนี้ไม่เน้นให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่จะเน้นให้สามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร แก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและปัญหาของสังคม เน้นสอนภาษาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้มาพัฒนาตนเองได้ นอกจากนั้นยังต้องสอนภาษาเพื่อพัฒนาความคิด สามารถคิดได้อย่างชาญฉลาดเน้นการรักษาภาษาไทยในฐานะเป็นวัฒนธรรมและ ถ่ายทอดวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ในรูปแบบของหลักภาษา ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์การใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษา ผู้เรียนสามารถอ่าน

วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อศึกษาเรื่องราวและภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่บรรพบุรุษสะสมไว้ เพื่อให้ชีวิตคนของผู้่านกว้างขวางขึ้น

1. มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – ป.6)

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นการกำหนดสาระการเรียนรู้ที่เป็นมาตรฐานเนื้อหา (Context standard) ซึ่งส่วนมากจะเขียนเป็นความคิดรวบยอด กำหนดเนื้อหาการสอน และ มาตรฐานการปฏิบัติ (Performance standard) กำหนดคุณสมบัติที่เป็นความสามารถ การปฏิบัติงาน และคุณธรรม จริยธรรม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นจะกำหนดความรู้ หลักการ ให้ความคิด ระดับสูง มีทักษะ กระบวนการ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ซึ่งครูจะนำไปเป็นแนวทาง ในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียน ผู้ชีวิตจริง และสู่สังคมภายนอกและเป็นแนวทางการประเมินผลเพื่อพิจารณาความสำเร็จของผู้เรียน สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - ป.6) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีรายละเอียด ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 : 5)

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มีรายละเอียด ดังนี้

1. สามารถอ่านได้คล่องแคล่ว รวดเร็วยิ่งขึ้นเข้าใจความหมายของคำสำนวน ไวยากรณ์ การบรรยาย การพรรณนา การเปรียบเทียบการใช้บริบทเข้าใจความหมายของถ้อยคำ สำนวนและเนื้อเรื่อง และใช้แหล่งความรู้พัฒนาความสามารถในการอ่าน

2. สามารถแยกข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความ สรุปความ จากเรื่องที่อ่านและใช้แผนภาพโครงเรื่อง หรือแผนภาพความคิด พัฒนาความสามารถในการอ่าน โดยนำความรู้ความคิดจากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาตัดสินใจคาดการณ์ และใช้การอ่านเป็น เครื่องมือพัฒนาตน การตรวจสอบความรู้และค้นคว้าเพิ่มเติม

3. สามารถอ่านในใจและอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้คล่องแคล่ว รวดเร็ว และถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์และอักขระวิธี จำบทร้อยกรองที่มีคุณค่าทาง ความคิด ความงดงามทางภาษา สามารถอธิบายความหมายและคุณค่า นำไปใช้อ้างอิงเลือกอ่าน หนังสือและสารสนเทศทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัย รักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มีรายละเอียด ดังนี้

1. สามารถเขียนเรียงความ ย่อความ ซึ่งแจ้งการปฏิบัติงาน การรายงานเขียนจดหมายสื่อสาร ได้เหมาะสมกับโอกาสและจุดประสงค์ เขียนเรื่องราวจากจินตนาการ หรือเรื่องราวที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ใช้กระบวนการเขียนพัฒนางานเขียน
2. มีมารยาทการเขียนและนิสัยรักการเขียน และศึกษาค้นคว้าโดยใช้ทักษะการเขียนจดบันทึกข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ เหตุการณ์ และการสังเกตอย่างเป็นระบบ นำวิธีการของแผนภาพความคิดมาพัฒนางานเขียนสื่อสารได้ตามจุดประสงค์อย่างมีมารยาททางสังคม

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และการพูด แสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกใน โอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มีรายละเอียดดังนี้

1. สามารถจับใจความสำคัญแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นสรุปความวิเคราะห์เรื่องตามข้อเท็จจริง เข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องและของผู้พูด เข้าใจถ้อยคำ น้ำเสียงที่แสดงออกกิริยาท่าทาง สามารถรับสารจากการฟังและดู โดยสังเกต เปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชีวิตจริงและแสดงความรู้และทัศนะจากเรื่องที่ฟังและดูได้อย่างกว้างขวาง
2. สามารถสนทนาได้ตอบ พูดแสดงความรู้ความคิด พูดวิเคราะห์เรื่องราวต่อหน้าชุมชน และพูดรายงาน โดยใช้ถ้อยคำ เหมาะแก่เรื่องและจุดประสงค์ตามหลักการพูด มีมารยาท การฟัง การดูและการพูด

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาของภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มีรายละเอียด ดังนี้

1. สามารถสะกดคำในวงคำศัพท์ที่กว้างและยากขึ้น อ่านและเขียนคำได้ถูกต้องคล่องแคล่ว

2. สามารถใช้คำ กลุ่มคำตามชนิดและหน้าที่มาเรียบเรียงเป็นประโยค ใช้ประโยคสื่อสารได้ชัดเจน รู้จักใช้คำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย
 3. สามารถใช้ภาษาในการสนทนา เชื้อเชิญ ชักชวน ปฏิเสธ ชี้แจง ด้วยถ้อยคำสุภาพ และใช้คำราชาศัพท์ได้ถูกต้อง รู้จักคิด ไตร่ตรอง ก่อนพูดและเขียน
 4. เข้าใจลักษณะของคำไทย คำภาษาไทยถิ่น คำภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในภาษาไทยซึ่งทำให้มีคำใช้มากขึ้น
 5. สามารถแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์และกลอน โดยแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์
 6. สามารถเล่านิทานพื้นบ้านและตำนานพื้นบ้านในท้องถิ่นอย่างเห็นคุณค่า
- มาตรฐาน ท 4.2 : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพและความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคมและชีวิตประจำวัน
- มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มีรายละเอียดดังนี้
1. สามารถใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ การดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกันและในสังคม และใช้เทคโนโลยีการสื่อสารพัฒนาความรู้
 2. เข้าใจระดับของภาษาลักษณะของภาษาพูดและภาษาเขียนใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ ใช้ภาษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆในการพัฒนาความรู้เห็นคุณค่าการใช้ตัวเลขไทย
 3. ใช้ภาษาอย่างถูกต้องมีคุณธรรม โดยการพูดและเขียนตามความเป็นจริงและเหมาะสมแก่สถานการณ์ ไม่สร้างความเสียหายแก่ผู้อื่น ใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสร้างความสามัคคีสอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม เข้าใจภาษาของกลุ่มบุคคลในชุมชน

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

- มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มีรายละเอียด ดังนี้
- สามารถเลือกอ่านหนังสือได้หลากหลายทั้งนิทาน ตำนาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรอง บทละคร ตามจุดประสงค์ของการอ่าน ใช้หลักการพิจารณาหนังสือ พิจารณาให้เห็นคุณค่าและนำไปใช้ใน ชีวิตจริง

2. คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การอ่านคล่อง เข้าใจความหมายของคำ สำนวน โวหาร การบรรยาย การพรรณนา การเปรียบเทียบ การใช้แหล่งความรู้ในการพัฒนาการอ่าน การแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น วิเคราะห์ ตีความ สรุปความ การใช้แผนภาพโครงเรื่อง แผนที่ความคิด การนำความรู้ความคิดจากการอ่านไปใช้ในการเรียนรู้ การอ่านในใจและอ่านบทร้อยกรองตามลักษณะคำประพันธ์ และอักษรวิธี การท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่า การเลือกอ่านหนังสือ สื่อสารสนเทศ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน

การเขียนเรียงความ ย่อความ การรายงาน การเขียนจดหมายสื่อสารและการเขียนเรื่องราวจากจินตนาการใช้กระบวนการเขียนในการสร้างงาน มารยาทในการเขียน นิสัยรักการเขียน การเขียนจดบันทึกข้อมูลความรู้ ประสบการณ์ และการสังเกตอย่างเป็นระบบ

การใช้แผนภาพความคิดในการพัฒนางานเขียน การรายงาน การเขียนสื่อสารตามจุดประสงค์ การจับประเด็นสำคัญ แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น การสรุปความและวิเคราะห์เรื่อง การเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่อง เข้าใจถ้อยคำ น้ำเสียงของผู้พูด การรับสารจากการฟัง การดู โดยเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชีวิตจริง การแสดงความรู้ ความคิดจากเรื่องที่ฟัง และดู การสนทนาโต้ตอบ แสดงความรู้ ความคิด การพูดวิเคราะห์เรื่องราว การพูดรายงาน หลักการพูด การใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับเรื่องที่พูด มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

การอ่านและเขียนสะกดคำศัพท์ กลุ่มคำตามชนิดและหน้าที่การเรียบเรียงประโยค ประโยคเพื่อการสื่อสาร การใช้คำที่มีความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย การใช้ภาษาในการสนทนา เชื้อเชิญ ชักชวน ชี้แจง ด้วยถ้อยคำสุภาพ คำราชาศัพท์ การฝึกคิด ไตร่ตรองก่อนพูด และเขียน ลักษณะของคำไทย คำภาษาถิ่น คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย การแต่งบทร้อยกรอง ประเภทกาพย์และกลอน การแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ การเล่านิทานพื้นบ้าน ตำนานท้องถิ่น การใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียน การแสวงหาความรู้ และการอยู่ร่วมกันในสังคม การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อพัฒนาความรู้ ระดับ และลักษณะของภาษาพูดและภาษาเขียน การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ การใช้ภาษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการพัฒนาความรู้ การเห็นคุณค่าการใช้ตัวเลขไทย การใช้ภาษาอย่างมีคุณธรรม โดยการพูดและเขียนตามความเป็นจริง เหมาะแก่สถานการณ์ การใช้ภาษาอย่างสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม การสร้างความเข้าใจในการใช้ภาษาของกลุ่มบุคคลในชุมชน

การเลือกอ่านหนังสืออย่างหลากหลาย ทั้งนิทาน เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทร้อยกรอง บทละคร ตามจุดประสงค์ของการอ่าน หลักการพิจารณาหนังสือให้เห็นคุณค่า และนำไปใช้ในชีวิตจริง

3. การจัดหน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2

หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ทั้งหมดจำนวน 5 หน่วย โดยแต่ละหน่วยได้สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก จำนวน 2 ชุด ดังนี้

3.1 ครั้งหนึ่งยังจำได้

3.1.1 แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก ชุดที่ 1

3.1.2 แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก ชุดที่ 2

3.2 ร้านค้าริมทาง

3.2.1 แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก ชุดที่ 3

3.2.2 แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก ชุดที่ 4

3.3 ราชาธิราช ตอน สมิงพระรามอาสา

3.3.1 แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก ชุดที่ 5

3.3.2 แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก ชุดที่ 6

3.4 ระเบียบวินัยดีเยี่ยมมีสุข

3.4.1 แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก ชุดที่ 7

3.4.2 แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก ชุดที่ 8

3.5 ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายงามทูลขอโทษขุนแผน

3.5.1 แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก ชุดที่ 9

3.5.2 แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก ชุดที่ 10

4. คุณภาพของผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีความมุ่งหวังที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว คือต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 : 9 - 89)

4.1 สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี

4.2 สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและคิดเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้และการใช้ภาษาในการพัฒนาตน และสร้างสรรค์งานอาชีพ

4.4 ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชม ในวรรณคดีและวรรณกรรมซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย

4.5 สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามสถานการณ์และบุคคล

4.6 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย

4.7 มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง ทั้งนี้เมื่อจบแต่ละช่วงชั้นผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมในแต่ละช่วงชั้น

สำหรับช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จะต้อง

4.7.1 อ่านได้คล่องและอ่านได้เร็วขึ้น

4.7.2 เข้าใจความหมายของคำ สำนวน โวหาร การเปรียบเทียบ จับประเด็นสำคัญ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความ สรุปความ

4.7.3 นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหา คัดสนใจ คาคการณ์ และใช้การอ่านมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตน

4.7.4 เลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศจากแหล่งความรู้

4.7.5 เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย เขียนอธิบาย เขียนชี้แจง การปฏิบัติงานและรายงาน เขียนเรื่องราวจากจินตนาการและเรื่องราวที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง จดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ เหตุการณ์ และการสังเกตอย่างเป็นระบบ

4.7.6 สรุปความ วิเคราะห์เรื่องที่ฟังที่ดู และเปรียบเทียบกับประสบการณ์ในชีวิต

4.7.7 สนทนา ได้ตอบ พูดแสดงความรู้ ความคิด ความต้องการ พูด วิเคราะห์เรื่องราว พูดต่อหน้าชุมชน และพูดรายงาน

4.7.8 ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การดำรงชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม รวมทั้งใช้ได้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์

4.7.9 เข้าใจลักษณะของคำไทย คำภาษาถิ่น และคำภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในภาษาไทย

4.7.10 ใช้ทักษะทางภาษาเพื่อประโยชน์ได้ตามจุดประสงค์

- 4.7.11 ใช้หลักการพิจารณาหนังสือ พิจารณาวรรณคดี และวรรณกรรม
ให้เห็นคุณค่าและนำประโยชน์ไปใช้ในชีวิต
- 4.7.12 ท่องจำหรือยกรองที่ไพเราะและนำไปใช้ในการพูดและการเขียน
- 4.7.13 แต่งภาพและกลอนง่ายๆ
- 4.7.14 เล่านิทานพื้นบ้าน และตำนานพื้นบ้านในท้องถิ่น
- 4.7.15 มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด มีนิสัย
รักการอ่าน และการเขียน

การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยของสถานศึกษาต้องมีการพัฒนา
หลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยนำโครงสร้างของสถานศึกษาที่กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียน
ภาษาไทยสัปดาห์ละกี่ชั่วโมงในแต่ละระดับชั้น เพื่อกำหนดเวลาของหน่วยการเรียนรู้
นอกจากนั้นจะต้องกำหนดแบบของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามปรัชญา ทิศทาง และ
จุดหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และรูปแบบของการจัดหลักสูตร จะเขียนเป็น
หลักสูตรรายวิชาที่เน้นเนื้อหาสาระหรือหลักสูตรบูรณาการเป็นหน่วยการเรียนรู้หรือหลักสูตร
สหวิทยาการ หลักสูตรภาษาไทย ควรแบ่งเป็นหลักสูตร 2 กลุ่มวิชา คือ (กรมวิชาการ. 2545 :
48-50)

กลุ่มวิชาที่ 1 หลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทยพื้นฐานเป็นรายวิชาที่ทุกคนต้อง
เรียนรู้ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และการวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และเพื่อการสื่อสาร
อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง การดู การอ่าน และการเขียน หลักสูตรภาษาไทยพื้นฐานเป็น
รายวิชาที่ผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องเรียนรู้เป็นรายวิชาพื้นฐาน
สำหรับทุกคนมีเนื้อหาสาระเชื่อมโยง และมีลำดับยากง่ายตามระดับชั้นและเป็นการฝึกทักษะ
และกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้สามารถมีพื้นฐานการเรียนรู้
มีนิสัยรักการอ่าน การเขียนเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ อีกด้วย

กลุ่มวิชาที่ 2 หลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทยรายวิชาเพิ่มเติม เป็นรายวิชาที่
จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นรายวิชาที่ส่งเสริม
การเรียนรู้ภาษาไทยเฉพาะทางที่จะเรียนต่อในชั้นสูงชั้นหรือเพื่อการส่งเสริมการประกอบอาชีพ
หลักสูตรภาษาไทยรายวิชาเข้มเป็นรายวิชาเลือกของผู้เรียน ต่างจากรายวิชาพื้นฐาน และมี
จุดประสงค์ที่ต่างกัน

1. การจัดทำสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี

1.1 การจัดทำสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี จำเป็นต้องมีความเข้าใจ ในเรื่องสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มาเป็นหลักในการกำหนดสาระการเรียนรู้ ช่วงชั้นและรายปี และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี นำไปจัดทำคำอธิบายรายวิชา จัดทำหน่วยการเรียนรู้และจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ตามลำดับ สำหรับการจัดทำสาระการเรียนรู้ของ หลักสูตรสถานศึกษาในส่วนของกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี การกำหนด สาระการเรียนรู้รายปี กำหนดได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 84-85)

1.2 การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่กำหนดไว้มากำหนดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ระบุนความรู้ความสามารถ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียน ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในแต่ละปี การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี สถานศึกษากำหนดเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสมให้ เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ สภาพปัญหาและความสนใจของชุมชน

1.3 การกำหนดสาระการเรียนรู้รายปี โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีที่กำหนดไว้ในข้อ 1 และให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น

2. การวัดและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยทั่วไปจะดำเนินการเหมือนกลุ่มสาระอื่น ๆ ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2545 : 172 - 173)

2.1 ประเมินและตัดสินผลการเรียนรู้เป็นรายกลุ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชา ที่เพิ่มเติม

2.2 ประเมิน โดยชี้คผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย

2.3 ประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริง

2.4 ต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังทุกข้อ

2.5 การผ่านเกณฑ์ประเมินกลุ่มสาระการเรียนรู้ต้องมีผลการประเมินผล การเรียนรู้ที่คาดหวังผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำทุกข้อ

2.6 จัดซ่อมเสริมผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินและประเมินหลังการซ่อมเสริม

2.7 ผู้เรียนต้องเรียนซ้ำในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ทำการซ่อมเสริมและไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. หลักการประเมินผลการเรียนรู้

การประเมินผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีเป้าหมายสำคัญเพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่กำหนดไว้โดยนำผล การประเมินไปปรับปรุงแก้ไขส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนนำไปแก้ไขปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งนำผล ไปใช้ในการพิจารณาตัดสินสำเร็จของผู้เรียน การดำเนินการวัดและประเมินผลดังกล่าว สถานศึกษาต้องดำเนินการทั้งในระดับชั้นเรียนและในระดับสถานศึกษา การที่จะดำเนินการวัดและประเมินผลภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของการประเมินมี หลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 3.1 การประเมินผลที่มีประสิทธิภาพต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 3.2 การประเมินผลต้องใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
- 3.3 การประเมินผลจะต้องมีความเชื่อถือได้และมีความเป็นธรรม

4. แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จัดได้เป็น 3 ระดับ คือ

4.1 การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียนเป็นการวัดและประเมินผลผู้เรียน ในระหว่างเรียนเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า ด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ ค่านิยมอันพึงประสงค์จากการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่าง ๆ การประเมิน มีแนวทางปฏิบัติ คือ

4.1.1 การประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน สำหรับนำไปใช้ในการเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับพื้นฐานและคุณลักษณะของผู้เรียนมี 2 ลักษณะ ดังนี้

1) การประเมินความพร้อมพื้นฐาน เพื่อตรวจสอบความรู้และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงส่งเสริมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียน มีแนวดำเนินการดังนี้

- 1.1) วิเคราะห์ความรู้ ทักษะ และพื้นฐานของเรื่องที่จะเรียน
- 1.2) เลือกวิธีการ จัดทำเครื่องมือที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ
- 1.3) ดำเนินการประเมินความรู้และทักษะของผู้เรียน
- 1.4) นำผลการประเมินไปใช้ตามวัตถุประสงค์

2) การประเมินความรอบรู้ในเรื่องที่จะประเมิน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้เรื่องที่จะเรียนมากน้อยเพียงใด สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการเรียนการสอน ให้เหมาะสมในแต่ละคน มีแนวปฏิบัติดังนี้

- 2.1) วิเคราะห์ความรู้หรือทักษะของเรื่องที่คุณเรียนต้องรู้หรือที่จะสอน
- 2.2) เลือกวิธีการและเครื่องมือประเมิน
- 2.3) ประเมินผู้เรียน ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่กำหนดก่อน

จัดการเรียนรู้

4.1.2 การประเมินระหว่างเรียน เป็นการประเมินเพื่อมุ่งตรวจสอบผู้เรียนว่าบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพียงใด เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขผู้เรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งอาจดำเนินกิจกรรมดังนี้

- 1) วางแผนการสอนและการประเมินระหว่างเรียนให้สอดคล้องกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรระบุภาระงานที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 2) เลือกวิธีประเมินที่สอดคล้องกับภาระงานหรือกิจกรรมหลักที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติ วิธีการที่เหมาะสมในการประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ การประเมินจากสิ่งที่ผู้เรียนได้แสดงให้เห็นว่ามีความรู้ ทักษะ และความสามารถ

3) กำหนดสัดส่วนการประเมินระหว่างเรียนและการประเมินผลปลายภาคเรียน ใช้ในการสรุปผลการเรียน แนวทางในการปฏิบัติในการประเมินมีดังนี้

- 4) จัดทำเอกสารบันทึกการประเมินอย่างเป็นระบบชัดเจน เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนด้วย

4.1.3 การประเมินผลสรุปผลการเรียนหลังเรียน การประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินเมื่อจบเรื่องที่เรียน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังหรือนำไปเปรียบเทียบกับผลก่อนเรียนเพื่อดูความก้าวหน้าของผู้เรียน แล้วนำผลมาปรับปรุงแก้ไขส่งเสริมการเรียน มีแนวทางประเมินดังนี้

- 1) วางแผนการประเมินโดยกำหนดเป้าหมายการตรวจสอบ วิธีการและเครื่องมือที่จะใช้ให้สอดคล้องกับแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินก่อนเรียน
- 2) ประเมินผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หรือจุดประสงค์ของการเรียน
- 3) ปรับปรุงแก้ไขวิธีเรียนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 4) ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนการสอน

4.2 การวัดและประเมินผลระดับสถานศึกษาเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายปี และรายช่วงชั้น และนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียน นำไปตัดสินผลการเรียนรู้รายกลุ่มสาระ และตัดสินการเลื่อนช่วงชั้นของผู้เรียน มีแนวปฏิบัติดังนี้

4.2.1 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีของกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจน

4.2.2 กำหนดเกณฑ์สำหรับตัดสิน ประเมินการผ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นรายข้อ โดยเน้นเกณฑ์คุณภาพ

4.2.3 กำหนดเกณฑ์การเรียนให้ระดับผลการเรียนระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้รายปี

4.2.4 ประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนเพื่อสะสมผลการเรียนรู้ส่วนหนึ่งเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ระดับสถานศึกษา

4.2.5 ประเมินผลการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้รายปีเมื่อสิ้นปี

4.2.6 ประเมินสรุปตัดสินผลการเรียนรู้รายปี และการผ่านช่วงชั้นตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.3 การวัดและประเมินผลระดับชาติ เป็นการประเมินผลการเรียนทุกคนในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจะกำหนดให้มีการประเมินในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความจำเป็นรายปี ข้อมูลจากการประเมินจะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาระดับชาติ สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้จึงมีการประเมินทุกปี

สรุปได้ว่าการวัดผลและการประเมินการเรียนรู้ด้านภาษาเป็นเรื่องที่ยาก ซึ่งต้องการความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาทางภาษา ดังนั้น ผู้ปฏิบัติหน้าที่วัดผลการเรียนรู้ด้านภาษาจำเป็นต้องเข้าใจหลักการของการเรียนรู้ภาษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินงาน

การอ่าน

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญ และจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ในชีวิตประจำวันต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

1. ความหมายของการอ่าน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 1364) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง ออกเสียงตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วยเรียกว่าอ่านออกเสียง ถ้าไม่ออกเสียงเรียกว่าอ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาดูให้เข้าใจ

สนิท สัตโยภาส (2545 : 92) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า หมายถึง การมองดูตัวอักษรแล้วถ่ายทอดความหมายจากตัวอักษรออกมาเป็นความคิดจากนั้นจึงนำความรู้ ความคิด หรือสิ่งที่ได้จากการอ่าน ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เมื่อถึงเวลา อันควร

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 121) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน เป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจ ความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกเป็นความหมาย ที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ ระหว่าง ผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำความหมายนั้น ๆ ไปใช้ประโยชน์ได้

รัญจิต แก้วจำปา (2544 : 10) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การรับสาร โดยมีหนังสือเป็นสื่อ ซึ่งผู้รับสารจะต้องคิดพิจารณาทำความเข้าใจสารตามตัวหนังสือที่ผู้สื่อเขียนไว้

สุนันทา มันเศรษฐวิทย์ (2545 : 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน ในลักษณะของกระบวนการ แล้วให้คำจำกัดความว่า เป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับ การทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความและเรื่องราวของสารซึ่งผู้อ่านสามารถบอกความหมาย

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษร หรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำ หรือสัญลักษณ์โดยแปลออกเป็นความหมาย ที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำความหมายนั้น ๆ ไปใช้ประโยชน์ได้

2. ความสำคัญของการอ่าน

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 121) โดยทั่วไปการอ่านหนังสือมีผลสำคัญต่อ ผู้อ่าน 2 ประการคือ ประการแรกอ่านแล้วได้ “อรรถ” ประการที่สอง อ่านแล้วได้ “รส” ถ้าผู้อ่าน ดำเนินอยู่ตลอดเวลาถึงผลสำคัญทั้งสองประการนี้ย่อมจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากหนังสือ นั้นตรงตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนเสมอ อย่างไรก็ตาม การอ่านมีความสำคัญต่อคน ทุกเพศทุกวัย และทุกสาขาอาชีพซึ่งอาจกล่าวสรุปได้ ดังนี้

2.1 การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระ ของวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2.2 ในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป คนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นรวมไปกับทักษะการฟัง การพูด และการเขียนทั้งในด้านภารกิจส่วนตัว และการประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ ในสังคม

2.3 การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพ หรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้า และประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

2.4 การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้ประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีเกียรติยศและชื่อเสียง

2.5 การอ่านทั้งหลายจะส่งเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ทำให้เป็นผู้รอบรู้ เกิดความมั่นใจในการพูด ปราศรัย การบรรยาย หรือการอภิปรายปัญหาต่าง ๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเอง

2.6 การอ่านหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์หลายชนิด นับว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการที่น่าสนใจมาก เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร นวนิยาย การ์ตูน ฯลฯ เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนานได้เป็นอย่างดี

2.7 การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีต เช่น ประวัติศาสตร์ เอกสารสำคัญ วรรณคดี ฯลฯ จะช่วยให้ผู้นุษนรู้จักอนุรักษมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้ และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

สรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อคนทุกคน เพราะการอ่านจะทำให้มีความรู้และเกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น

3. จุดมุ่งหมายในการอ่าน

3.1 การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต การอ่านแต่ละครั้งจะมีความมุ่งหมายแตกต่างกันออกไป ถ้าผู้อ่านตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านแต่ละครั้งไว้ จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพสูงจากประสบการณ์ที่ผู้เขียนได้ทดลองปฏิบัติและทดลองสอนมาแล้ว

จุดมุ่งหมายที่เคยตั้งไว้มี ดังนี้ (วรรณิ โสมประยูร. 2544 : 121)

- 3.1.1 การอ่านเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เช่น อ่านตำรา อ่านบทความ
อ่านสารคดี
- 3.1.2 การอ่านเพื่อความบันเทิง เช่น อ่าน นวนิยาย อ่านการ์ตูน อ่านวรรณคดี
- 3.1.3 การอ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือประเภท
ชวนหัวต่าง ๆ
- 3.1.4 การอ่านเพื่อหารายละเอียดของเรื่อง เช่น อ่านสารคดี อ่านประวัติศาสตร์
- 3.1.5 การอ่านเพื่อวิเคราะห์ วิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้ เช่น การอ่านข่าว
- 3.1.6 การอ่านเพื่อหาประเด็นว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จ ส่วนใดเป็นข้อจริง เช่น
การอ่านคำโฆษณาต่าง ๆ
- 3.1.7 การอ่านเพื่อออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน มีน้ำเสียงเหมาะสมกับเนื้อหา
และเหมือนกับคำพูด เช่น อ่านบทละครต่าง ๆ
- 3.2 จุดหมายเฉพาะของการอ่าน มีดังนี้ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. 2545 : 5-6)
- 3.2.1 ตอบสนองอารมณ์ที่ผู้อ่านพอใจ
- 3.2.2 ช่วยให้พบกับความต้องการใช้ชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านจะช่วย
ชดเชย อารมณ์ที่ขาดหายไป และช่วยตอบสนองความต้องการในส่วน of อารมณ์หรือ
ความรู้สึกที่ต้องการ
- 3.2.3 ติดตามเรื่องที่ได้รับฟังจากผู้อื่น
- 3.2.4 ส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยอาศัยแนวทางจากเรื่องที่อ่าน
- 3.2.5 ส่งเสริมให้มีความกระตือรือร้นในการอ่านเรื่องอื่น ๆ เพิ่มขึ้น
- 3.2.6 รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 3.2.7 ช่วยผ่อนคลายความเครียดของสมอง
- 3.2.8 ช่วยให้มีความรู้เพิ่มเติม สามารถใช้ประกอบการเรียนวิชาอื่นๆ
- 3.2.9 รู้จักสถานที่ที่ไม่สามารถเดินทางไปเยือนแต่สามารถหาประสบการณ์ได้จาก
การอ่าน
- 3.2.10 มีความคิดเป็นอิสระในการเลือกเรื่องที่จะอ่าน
- 3.2.11 มีความเฉลียวฉลาด โดยอาศัยความรู้และแนวคิดจากการอ่านไปสนทนา
โต้ตอบกับผู้อื่นได้ง่าย
- 3.2.12 เป็นการใช้เวลาพักผ่อน
- 3.2.13 ช่วยให้เกิดความสนใจเรื่องใหม่ๆ
- 3.2.14 ส่งเสริมการฝึกทักษะการอ่านจากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น
- 3.2.15 เป็นการฝึกให้มีระดับความคิดสูงขึ้น

- 3.2.16 เปิดเผยความลึกกลับในเรื่องราวบางอย่างที่ผู้อ่านยังไม่เคยรู้มาก่อน
- 3.2.17 ช่วยให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น
- 3.2.18 ช่วยให้มีความคิดแตกฉานมากขึ้น
- 3.2.19 ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
- 3.2.20 นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และ

เรื่องส่วนตัว

- 3.2.21 ส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมกับผู้เขียน
- 3.2.22 ส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ด้วยความเชื่อมั่น

มากยิ่งขึ้น

2.2.23 พัฒนาคุณค่าทางสังคม โดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ให้กว้างขวางขึ้น

2.2.24 ช่วยให้อ่านมีหูตากว้างไกลยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านมีบทบาทสำคัญสำหรับใช้กำหนดแนวทางในการสอนอ่านที่เลือกใช้ให้เหมาะสมกับเวลา โอกาส ความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และช่วยให้การสอนอ่านประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

การเขียน

1. ความหมายของการเขียน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 93) ได้กล่าวว่าการเขียน หมายถึง ชิดให้เป็นตัวหนังสือ หรือเลข ชิดให้เป็นเส้นหรือรูปต่าง ๆ วาด แต่งหนังสือ

วรรณิ โสมประชูร (2544 : 139) การเขียนหมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้เข้าใจได้ เพราะการเขียนเป็นทักษะการส่งออกตามของภาษาศิลป์ จากความหมายของการเขียนดังกล่าว ทำให้มองเห็นความสำคัญของการเขียนว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น นักเรียนใช้การเขียนบันทึกความรู้ ทำแบบฝึกหัดและตอบข้อสอบ บุคคลทั่วไปใช้การเขียนเพื่อเขียนจดหมาย ทำสัญญา พิณยกรรม และค้าประกันพ่อค้าใช้การเขียนเพื่อการโฆษณาสินค้า ทำบัญชี ใบส่งของ ใบเสร็จรับเงิน แพทย์ใช้เขียนเพื่อจดบันทึกประวัติคนไข้ เขียนใบสั่งยา และอื่น ๆ นักวิชาการใช้การเขียนเพื่อเขียนบทความ หนังสือ ตำรา รายงาน เป็นต้น

สรุปได้ว่า การเขียน หมายถึง การขีดให้เป็นตัวหนังสือหรือเลขเป็นเส้นหรือรูปต่าง ๆ เป็นการถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิด การเขียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

2. ความสำคัญของการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 140-141) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนโดยสรุปไว้ ดังนี้

2.1 เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ของคนออกเสนอผู้อ่าน

2.2 เป็นการเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ซึ่งตนเคยมีประสบการณ์มาก่อน

2.3 เป็นการระบายอารมณ์อย่างหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องและผู้เขียนเกิดความรู้สึกประทับใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา

2.4 เป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เช่น ถ่ายทอดจากสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่ง หรือชาติหนึ่งไปสู่อีกชาติหนึ่ง

2.5 เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้เกือบทุกอย่างต้องอาศัยการเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังหรือได้อ่าน

2.6 เป็นการสนองความต้องการของมนุษย์ ตามความประสงค์ที่มนุษย์แต่ละคนปรารถนา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราว ทำให้รัก ทำให้โกรธ และสร้างหรือทำลายความสามัคคีของคนในชาติ

2.7 เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียน ทำให้รู้สึกถึงความสามารถของผู้เขียนได้จากวรรณกรรมหรืองานเขียนอื่น ๆ

2.8 เป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่ามีเกียรติ และเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นได้

2.9 เป็นการพัฒนาความสามารถและบุคลิกส่วนบุคคลให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง การแสดงความรู้สึกและแนวความคิด

2.10 เป็นการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม

สรุปได้ว่า การเขียนเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของมนุษย์ เช่น เครื่องมือสื่อสาร เครื่องมือที่ใช้เก็บบันทึกข้อมูลเป็นการแสดงภูมิปัญญาของผู้เขียน และเป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตัวเองและสังคม

3. ความมุ่งหมายในการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 141) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายหลายอย่าง ดังนี้

1. เพื่อคัดลายมือหรือเขียนให้ถูกต้องตามลักษณะตัวอักษรให้เป็นระเบียบชัดเจนและอ่านเข้าใจได้ง่าย
2. เพื่อเป็นการฝึกฝนทักษะการเขียนให้พัฒนาองงามขึ้นตามควรแก่วัย
3. เพื่อให้มีทักษะการเขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี เขียนวรรคตอน ถูกต้องและเขียนได้รวดเร็ว
4. เพื่อให้รู้จักเลือกภาษาเขียนที่ดี มีคุณภาพเหมาะสมกับบุคคลและโอกาส
5. เพื่อให้สามารถรวบรวมและลำดับความคิดแล้วจดบันทึกสรุปและย่อใจความเรื่องที่อ่านหรือฟังได้
6. เพื่อถ่ายทอดให้มีจินตนาการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความรู้สึกนึกคิดเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายอย่างแจ่มแจ้ง
7. เพื่อให้สามารถสังเกต จดจำและเลือกเฟ้นถ้อยคำหรือสำนวนโวหารให้ถูกต้องตามหลักภาษาและสื่อความหมายให้ตรงตามที่ต้องการ
8. เพื่อให้ทักษะการเขียนประเภทต่าง ๆ และสามารถนำหลักการเขียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
9. เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการเขียนตามที่ตนเองสนใจและมีควมถนัด
10. เพื่อให้เห็นความสำคัญและคุณค่าของการเขียนว่ามีประโยชน์ต่ออาชีพการศึกษาหาความรู้และอื่น ๆ

สรุปได้ว่า ความมุ่งหมายของการเขียนเพื่อคัดลายมือให้ถูกต้อง รู้จักภาษาเขียนที่ดีสามารถรวบรวมคำและลำดับความคิดจากเรื่องต่างๆ ได้

4. องค์ประกอบของการเขียน

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 142 -143) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นการสื่อสารที่มีองค์ประกอบที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดของผู้เขียนเป็นจุดกำเนิดให้เกิงานเขียนนั้นขึ้น มีองค์ประกอบ ดังนี้

- 4.1 ผู้เขียน (ผู้ส่งสาร) ผู้เขียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดของผู้เขียนเป็นจุดกำเนิดให้เกิงานเขียนนั้นขึ้น

4.2 ภาษา (สาร) ภาษาไทยมีการจำแนกคำที่เหมือนข้อมไม่เหมาะสม เพราะคำคำเดียวจะใช้กับบุคคลทุกฐานะ ทุกโอกาสและทุกสถานที่ข้อมไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย คนที่เลือกใช้คำได้ตั้งตามสภาพที่ควรจะเป็นนั้นนับว่าใช้คำที่สุภาพ โดยทั่วไปได้จำแนกภาษาไทยออกเป็น 3 ระดับ คือ ภาษาปาก ภาษากึ่งแบบแผน และภาษาแบบแผน

4.3 เครื่องมือที่ทำให้เกิดสาร เช่น อักษร คินสอ สมุด

4.4 ผู้อ่านการเขียนโดยทั่วไปก็คือเขียนเพื่อให้ผู้อ่านงานเขียนบางอย่างมีเจตนาให้บุคคลเฉพาะกลุ่มอ่าน เช่น เขียนให้เด็กอ่าน เขียนให้นักธุรกิจอ่านการเขียนจึงจำเป็นต้องเลือกเนื้อหา วิธีเขียน รูปแบบการเขียน และจะต้องรู้จักใช้ภาษาให้แตกต่างกันตามลักษณะ ความสนใจและความต้องการของผู้อ่าน

สรุปได้ว่า การเขียนเป็นการสื่อสารชนิดหนึ่งมีองค์ประกอบได้แก่ผู้เขียน ภาษา เครื่องมือที่ทำให้เกิดสารและผู้อ่านการเขียน

การเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดค่านับว่าเป็นทักษะการเขียนที่สำคัญมาก ครูผู้สอนทุกคนควรจะได้ฝึกฝนให้นักเรียนเขียน และอ่านสะกดคำให้ถูกต้อง เพราะถ้านักเรียนสามารถสะกดคำอ่านออกเขียนได้ถูกต้องก็จะทำให้นักเรียนเรียนวิชาอื่นได้และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำไว้ ดังนี้

จรรยาธน์ กางกัน (2531 : 11) ได้ให้ความหมายของการสะกดคำว่าการสะกดคำ คือ การถ่ายทอดภาษาเป็นภาษาเขียน โดยครูผู้สอนให้นักเรียนรู้จักกฎเกณฑ์ในการเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้ถูกต้องตามหลักภาษา และถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 เพื่อออกเสียงให้ชัดเจน เขียนคำให้ถูกต้อง และมีความหมาย สามารถสื่อสารกัน ได้เข้าใจสังคมหรือธรรมชาติของผู้ใช้ภาษาเหล่านั้น

บันลือ พดุกะวัน (2533 : 26-27) แนะนำการสอนเขียนไทยเบื้องต้นที่เหมาะสมกับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการให้ออกเสียงโดยการผสมคำอ่านจึงลงมือเขียนโดยให้ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านและการเขียน เด็กไม่เบื่อหน่ายเด็กประสบความสำเร็จ มีกำลังใจที่จะเขียน นับเป็นการเริ่มเรียนที่ดี

วรรณิ โสมประยูร (2544 : 156) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำไว้ว่า การเขียนสะกดคำ หมายถึง วิธีเขียนคำโดยลำดับตัวอักษรภายในคำหนึ่ง ๆ เพื่อออกเสียงได้ชัดเจน และสื่อความหมายได้ตามที่ผู้เขียนต้องการ

วีระศักดิ์ ปิตตลาโพธิ์ (2540 : 12) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำไว้ว่า การเขียนสะกดคำ คือ การจัดเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้เป็นคำที่มีความหมายถูกต้อง ตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน 2525 และสามารถนำคำดังกล่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ณัฐพงศ์ สวางค์คู่ย์ (2542 : 20) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำไว้ว่า การเขียนสะกดคำ หมายถึง การเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวการันต์เรียงตามลำดับได้อย่างถูกต้อง และมีความหมาย ตรงตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 และสามารถนำคำที่เขียนได้ไปใช้ประโยชน์และสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

ชุตติกาญจน์ เทศยรัตน์ (2545 : 33) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำ ไว้ว่า การเขียนสะกดคำ หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและความต้องการของบุคคลออกมา เป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ รวมทั้งความสามารถในการเขียนคำ โดยเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวการันต์ในภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำหลักการไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย

บัณฑิตา แจ้งจบ (2545 : 8) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำไว้ว่า การนำพยัญชนะคั่นมาประสมกับสระและวรรณยุกต์ บางคำมีตัวสะกดที่ตรงตามมาตรา คือมีพยัญชนะใช้สะกดตัวเดียวและไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด คือ มีพยัญชนะสะกดใช้หลายตัวหรือบางคำมีทั้งตัวสะกดและตัวการันต์

สรุปได้ว่า การสะกดคำ เป็นวิธีการเขียนคำเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้เป็นคำที่ถูกต้องตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 เพื่อให้ผู้เรียนออกเสียงได้ และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

แบบฝึกทักษะ

1. ความหมายของแบบฝึกทักษะ

ได้มีผู้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544 : 1 - 2) กล่าวว่า เมื่อครูได้สอนเนื้อหา แนวคิด หรือหลักการเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้กับนักเรียน และนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นแล้ว ขั้นต่อไปครูจำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกฝน เพื่อให้มีความชำนาญ คล่องแคล่ว ถูกต้อง แม่นยำและรวดเร็วหรือเรียกว่าฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 147) ได้กล่าวถึงแบบฝึกเสริมทักษะว่าแบบฝึกหรือแบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่ง

สำหรับนักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกอยู่ท้ายบทเรียนในบางวิชาอาจจะมีบางลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะ เป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่สามารถช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝน เพื่อให้เกิดความชำนาญ แม่นยำ และรวดเร็วในการเรียนรู้

2. ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2536 : 27) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะว่าเป็นวิธีสอนที่สนองอีกวิธีหนึ่ง คือการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกมาก ๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น เพราะนักเรียนมีโอกาสที่จะนำความรู้ที่เรียนมาแล้ว มาฝึกให้เกิดความเข้าใจดียิ่งขึ้น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 131) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะว่าแบบฝึกทักษะเป็นเทคนิคการสอนที่สนองอีกวิธีหนึ่ง คือการให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะมาก ๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น คือ แบบฝึกทักษะ เพราะนักเรียนนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะจะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้นควรให้นักเรียนได้ฝึกบ่อยๆ เพราะแบบฝึกทักษะสามารถนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

3. ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

ในการจัดทำแบบฝึกเพื่อฝึกทักษะให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องอาศัยลักษณะและรูปแบบของแบบฝึกที่หลากหลายแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับทักษะที่เราจะฝึก ดังนั้นนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ ดังนี้

3.1 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ควรประกอบไปด้วย (จันทร์ชัย มหาโพธิ์. 2535 : 20)

- 3.1.1 เนื้อหาที่ตรงกับจุดประสงค์
- 3.1.2 กิจกรรมเหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของนักเรียน
- 3.1.3 มีภาพประกอบ มีการวางฟอร์มที่ดี
- 3.1.4 มีที่ว่างเหมาะสำหรับการฝึกเขียน
- 3.1.5 ใช้เวลาที่เหมาะสม
- 3.1.6 ทำทหายความสามารถของผู้เรียนและสามารถนำไปฝึกด้วยตนเองได้

3.2 ลักษณะของแบบฝึกทักษะ แบบฝึกที่ควรประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้
(วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2545 : 131)

- 3.2.1 เป็นสิ่งที่นักเรียนเรียนมาแล้ว
- 3.2.2 เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของผู้เรียน
- 3.2.3 มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
- 3.2.4 ใช้เวลาที่เหมาะสม คือ ไม่นานเกินไป
- 3.2.5 เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ
- 3.2.6 เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกตั้งทั้งแบบตอบอย่างจำกัดและตอบอย่างเสรี
- 3.2.7 มีคำสั่งหรือตัวอย่างแบบฝึกที่ไม่ยาวเกินไปและไม่ยากแก่การเข้าใจ
- 3.2.8 ควรมีหลายรูปแบบ มีความหมายแก่นักเรียนที่ทำแบบฝึก
- 3.2.9 ใช้หลักจิตวิทยา
- 3.2.10 ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย
- 3.2.11 ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุกสนาน
- 3.2.12 ปลุกความสนใจและเร้าใจ
- 3.2.13 เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
- 3.2.14 สามารถศึกษาด้วยตนเองได้

สรุปได้ว่าในการพัฒนาแบบฝึกนั้นจะต้องฝึกนำไปใช้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา ตลอดจนนักเรียนที่จะนำไปฝึกด้วย เพื่อเกิดประสิทธิภาพต่อนักเรียนและการใช้ภาษาให้มากที่สุด นอกจากนั้นแบบฝึกที่ดีจะต้องช่วยพัฒนาทักษะของผู้เรียน ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และแก้ปัญหาของผู้เรียนได้ตามสภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะและความชำนาญสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงหรือใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้

4. ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเสริมทักษะและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุ จุดประสงค์ของหลักสูตร โดยเฉพาะวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นวิชาทักษะ หากได้มีการฝึกปฏิบัติอย่างถูกวิธี จะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จมากขึ้น ดังนั้นแบบฝึกจึงถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์อีกชนิดหนึ่ง ดังนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึก ดังต่อไปนี้

- 4.1 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ มีดังนี้ (อคุลย์ ภูปลี (2539 : 24 -25)
 - 4.1.1 ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
 - 4.1.2 ช่วยให้อ่านเนื้อหาและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน

- 4.1.3 ช่วยให้ความสนุกสนานในขณะที่เรียน
 - 4.1.3 ทำให้ทราบความก้าวหน้าของตนเอง
 - 4.1.5 สามารถนำแบบฝึกหัดมาทบทวนเนื้อหาเดิมของตนเองได้
 - 4.1.6 ทำให้ทราบข้อบกพร่องของผู้เรียน
 - 4.1.7 ทำให้ครูประหยัดเวลา
 - 4.1.8 ทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.2 ประโยชน์ของแบบฝึกหัด มีดังนี้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2545 : 131)

- 4.2.1 ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
- 4.2.2 ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
- 4.2.3 ครูได้แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนได้ดีที่สุดตามความสามารถของตนเอง
- 4.2.4 ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินความสามารถของตนเองได้
- 4.2.5 ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานด้วยตนเอง
- 4.2.6 ฝึกให้นักเรียนได้รับผิดชอบค่างานที่ได้รับมอบหมาย
- 4.2.7 กำเนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะของตนเองโดยไม่ต้องคำนึงถึงเวลาและความกดดันอื่น ๆ
- 4.2.8 แบบฝึกหัดช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ลักษณะการฝึกที่จะช่วยให้เกิดผลดังกล่าว ได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากเรียนเนื้อหา ฝึกซ้ำ ๆ ในเรื่องที่เรียนสรุปได้ว่าแบบฝึกหัดที่ดีและมีคุณภาพช่วยทำให้ ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการฝึกทักษะได้เป็นอย่างดี แบบฝึกหัดที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยสำคัญของครูทำให้ลดภาระการสอนลงได้ ทำให้นักเรียนพัฒนาตนเองตามความสามารถของตนเพื่อความมั่นใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี

5. องค์ประกอบของแบบฝึกทักษะ

การสร้างแบบฝึกทักษะที่จะทำให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ได้ดีต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ (มนทิรา ภักดีณรงค์. 2540 : 99 - 100)

- 5.1 นักเรียนต้องได้ฝึกทำบ่อย ๆ
- 5.2 นักเรียนได้ลงมือฝึกกระทำเอง
- 5.3 เกิดความสนุกสนานในการทำแบบฝึก

6. ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 146) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกทักษะ ดังนี้

- 6.1 วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและบัตรฝึกหัด
 - 6.2 พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบและขั้นตอนการใช้แบบฝึก เช่น การนำแบบฝึกไปใช้อย่างไรและในแต่ละชุดประกอบด้วยอะไรบ้าง
 - 6.3 สร้างแบบทดสอบ ซึ่งอาจมีแบบทดสอบเชิงสำรวจแบบทดสอบเพื่อวินิจฉัย ข้อบกพร่องแบบทดสอบความก้าวหน้าเฉพาะเรื่อง เฉพาะตอนแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจะต้อง สอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่วิเคราะห์ไว้ในตอนที่ 2
 - 6.4 สร้างแบบฝึกหัด เพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อยและทักษะในแต่ละบทจะมีคำถาม ให้นักเรียนตอบ การกำหนดรูปแบบขนาดของบท พิจารณาตามความเหมาะสม
 - 6.5 สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้อธิบายคำตอบหรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง การสร้างบัตรอ้างอิงนี้อาจทำเพิ่มเติม ได้เมื่อนำแบบฝึกหัดไปทดลองใช้แล้ว
 - 6.6 สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้าเพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือลดการเรียนรู้ โดยจัดทำเป็นตอน เป็นเรื่อง เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ สอดคล้องกับแบบทดสอบ ความก้าวหน้า
 - 6.7 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่อง คุณภาพของแบบฝึกและ คุณภาพของแบบทดสอบ
 - 6.8 ปรับปรุงแก้ไข
 - 6.9 รวบรวมเป็นชุดจัดทำคำชี้แจง มือการใช้ สารบัญเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป
- สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะที่ดีต้องผ่านขบวนการและมีขั้นตอนในการสร้างอย่างเป็น ระบบ เมื่อได้แบบฝึกทักษะที่ดีย่อมเกิดประสิทธิภาพที่ดีเมื่อนำไปใช้กับตัวนักเรียน

7. จุดประสงค์การเรียนรู้กับการสร้างแบบฝึกทักษะ

การสร้างแบบฝึกทักษะต้องยึดจุดประสงค์ของการเรียนรู้เป็นสำคัญ เพราะ จุดประสงค์การเรียนรู้คือ เป้าหมายสุดท้ายที่ต้องการให้ผู้เรียนได้หรือเป็น ดังนั้นการนำ จุดประสงค์มาเป็นเครื่องนำทางจึงเป็นสิ่งถูกต้องหากจะกล่าวถึงการแบ่งชนิดของจุดประสงค์ ทางการเรียนรู้สามารถแบ่งได้ตามลักษณะของพฤติกรรม คือ พฤติกรรมทางด้านพุทธิพิสัย พฤติกรรมทางด้านจิตพิสัย พฤติกรรมทางด้านทักษะพิสัย (สุนันทา สุนทรประเสริฐ. 2544 : 5)

สรุปได้ว่าการสร้างแบบฝึกทักษะจะต้องคำนึงถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ เพราะจุดประสงค์การเรียนรู้คือเป้าหมายสุดท้ายที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ไปถึง

8. หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะ

การศึกษาในเรื่องจิตวิทยาการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ผู้สร้างแบบฝึกมีควรละเลย เพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ของจิต และพฤติกรรมการตอบสนอง นานาประการ โดยอาศัยกระบวนการที่เหมาะสมและเป็นวิธีที่ดีที่สุดการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ จากข้อมูลที่นักจิตวิทยาได้ทำการค้นพบและทดลองไว้แล้ว สำหรับการสร้างแบบฝึกในส่วนที่มีความสัมพันธ์กันมี ดังนี้

8.1 ทฤษฎีลองผิดลองถูกของธอร์นไคค์ ซึ่งได้สรุปเป็นกฎเกณฑ์การเรียนรู้ 3 ประการ คือ

8.1.1 กฎความพร้อม หมายถึง (Law of readiness) กฎนี้กล่าวถึงสภาพความพร้อมของนักเรียนทางด้านร่างกายและจิตใจ ถ้าร่างกายเกิดความพร้อมแล้วได้กระทำย่อมเกิดความพึงพอใจ แต่ถ้ายังไม่พร้อมที่จะทำแล้วถูกบังคับให้กระทำจะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ

8.1.2 กฎแห่งการฝึกฝน (Law of exercise) กฎนี้กล่าวถึง การสร้างความมั่นคงของการเชื่อมระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่ถูกต้อง โดยการฝึกหัด โดยการกระทำซ้ำบ่อยๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้มั่นคงทน

8.1.3 กฎแห่งผลที่พอใจ (Law of effect) กฎนี้กล่าวถึงผลที่จะได้รับ เมื่อแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้แล้วถ้าได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะทำซ้ำต่อไป แต่ถ้าไม่ได้รับความพึงพอใจก็ไม่อยากจะทำซ้ำหรือเกิดความเบื่อหน่าย

ไพบูลย์ เทวรักษ์ (2540 : 30 ; อ้างถึงใน สุนันทา สุนทรประเสริฐ. 2544 : 4 - 5) ได้กล่าวถึงกฎการฝึกหัดไว้ว่า “การฝึกหัดให้บุคคลทำกิจกรรมต่าง ๆ นั้น ผู้ฝึกจะต้องควบคุมและจัดสภาพการใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของตนเอง บุคคลจะถูกกำหนดลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออก” ดังนั้น ผู้สร้างแบบฝึก จึงจะต้องกำหนดกิจกรรมตลอดจนคำสั่งต่าง ๆ ในแบบฝึกหัดให้ผู้ฝึกได้แสดงพฤติกรรมสอดคล้องจุดประสงค์ที่ผู้สร้างต้องการ

8.2 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของสกินเนอร์ ซึ่งมีความเชื่อว่าสามารถควบคุมบุคคลให้ทำตามความประสงค์หรือแนวทางที่กำหนดได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงความรู้สึกลึกซึ้งของบุคคลผู้นั้นว่าจะรู้สึกนึกคิดอย่างไรเขาจึงได้ทดลองและสรุปได้ว่า บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ด้วย

การกระทำ โดยมีการเสริมแรงเป็นตัวการเมื่อบุคคลตอบสนองการเร้าของสิ่งเร้าควบคุมกับใน ช่วงเวลาที่เหมาะสมสิ่งเร้า นั้นจะรักษาระดับหรือเพิ่มการตอบสนองให้เพิ่มขึ้น การสร้างแบบ ฝึกจึงควรยึดทฤษฎีของสกินเนอร์ด้วย เพราะบุคคลจะเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยการกระทำ

8.3 วิธีการสอนของกาเย ซึ่งมีความเห็นว่า การเรียนรู้มีลำดับขั้นและผู้เรียน จะต้องเรียนรู้เนื้อหาที่ง่ายไปหายาก

พรณี ชูทัยเจนจิต (2538 : 434) ได้กล่าวถึงแนวคิดของกาเยไว้ว่า การเรียนรู้มี ลำดับขั้น ดังนั้นก่อนที่จะสอนเด็ก แก้ปัญหาได้นั้น เด็กจะต้องเรียนรู้ความคิดรวบยอดหรือ กฎเกณฑ์มาก่อน ซึ่งในการสอนให้เด็กได้ความคิดรวบยอดหรือกฎเกณฑ์นั้นจะทำให้เด็กเป็นผู้ สร้างความคิดรวบยอดด้วยตนเอง แทนที่ครูจะเป็นผู้บอก

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544 : 4 - 5) ได้กล่าวถึงแนวคิดของบลูม ธรรมชาติ ผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความแตกต่างกัน ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ไว้ว่า เนื้อหาในหน่วยย่อยต่าง ๆ ได้โดยใช้เวลาเรียนที่แตกต่างกัน ดังนั้น การสร้างแบบฝึกจึงต้องมีการกำหนดเงื่อนไขที่จะช่วย ให้ผู้เรียนทุกคนสามารถผ่านลำดับขั้นตอนทุกหน่วยการเรียนรู้ได้ ถ้านักเรียนได้เรียนตามอัตรา การเรียนของตน ก็จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จมากขึ้น

สรุปได้ว่า หลักการและทฤษฎีข้างต้น สามารถทำให้วิจัยสามารถพัฒนาแบบฝึก ทักษะที่ดีมี คุณภาพได้ตรงตามความต้องการ

9. การหาประสิทธิภาพ และดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะ

9.1 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

เป็นการนำแบบฝึกทักษะไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ เพื่อนำข้อมูล มาปรับปรุงแก้ไขและนำมาทดลองจริง

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้สร้างเกิดความพึงพอใจหากแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพถึง ระดับนั้นแล้วจะมีคุณค่าที่จะนำไปใช้สอนได้

เมื่อพิจารณาแบบฝึกทักษะ จากความหมายดังกล่าวสามารถนำมาวิเคราะห์ ในการสร้างแบบฝึกทักษะจะต้องมีจุดประสงค์ เนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนรู้ เกณฑ์มาตรฐาน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพได้ ซึ่งประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะได้มา จากผลลัพธ์ของการคำนวณ E_1 และ E_2 เป็นตัวเลขตัวแรกและตัวหลังตามลำดับถ้าตัวเลขใด

ใกล้เคียงกับ 100 มากเท่าใดถือว่ามีประสิทธิภาพมากขึ้น และเกณฑ์ที่ใช้ในการพัฒนาการรับรองมาตรฐานประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะในการหาประสิทธิภาพแบบนี้อยู่ในระดับ 80/80 ขึ้นไป จึงถือว่ามีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้กับการบทเรียนได้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2537 : 194-195)

9.2 ดัชนีประสิทธิผล

เผชิญ กิจระการ (2546 : 1-2) ได้กล่าวถึงดัชนีประสิทธิผลของสื่อ (Effectiveness Index) ว่าเมื่อมีการประเมินสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นมา เรามักจะดูประสิทธิภาพทางด้านการสอนและการวัดประเมินผลทางสื่อที่นั้นตามปกติอยู่แล้ว จะเป็นการประเมินความแตกต่างของคะแนนใน 2 ลักษณะ คือความแตกต่างของคะแนนทดสอบก่อนเรียน และคะแนนทดสอบหลังเรียน หรือเป็นการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในทางปฏิบัติส่วนมากจะเน้นที่ผลของความแตกต่างที่แท้จริงมากกว่าผลของความแตกต่างทางสถิติ แต่ในบางกรณีจะเป็นการเปรียบเทียบ 2 ลักษณะก็อาจจะไม่เพียงพอ เช่น การทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนครั้งหนึ่งพบว่า ผลการวิเคราะห์ทางสถิติปรากฏว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 กลุ่ม แต่เมื่อเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนระหว่างกลุ่มทั้งสอง ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่าง ซึ่งไม่สามารถระบุได้ว่าเกิดขึ้นเพราะตัวแปรทดลองหรือไม่

การหาดัชนีประสิทธิผลกรณีรายบุคคลคำนวณได้จากการหาความแตกต่างของการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ด้วยคะแนนสูงสุดที่สามารถทำเพิ่มขึ้นได้ และเสนอแนะว่าค่าความสัมพันธ์ของการทดลองจะสามารถทำได้ถูกต้อง ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) และคะแนนที่สามารถทำให้สูงสุด ดัชนีประสิทธิผลจะเป็นตัวชี้วัดถึงขอบเขตและประสิทธิภาพสูงสุดของสื่อ คังสุคร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 158)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{คะแนนหลังเรียน} - \text{คะแนนก่อนเรียน}}{\text{คะแนนเต็ม} - \text{คะแนนก่อนเรียน}}$$

โดยทั่วไปการหาค่าดัชนีประสิทธิผลส่วนมากจะหาโดยใช้คะแนนของกลุ่ม ซึ่งทำให้สูตรเปลี่ยนไป ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 159)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนก่อนเรียน}}{(\text{คะแนนเต็ม} \times \text{จำนวนนักเรียน}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

$$\text{หรือ } E.I = \frac{P_2 - P_1}{100 - P_1}$$

หมายถึง จำนวนเศษของ E.I จะเป็นเศษที่ได้จากการวัดระหว่างการทดสอบก่อนเรียน (P_1) และการทดสอบหลังเรียน (P_2) ซึ่งคะแนนทั้งสองชนิดนี้จะแสดงถึงค่าร้อยละของคะแนนสูงสุดที่ทำได้ (100%)

ตัวหารของดัชนี คือ ความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน (P_1) และคะแนนสูงสุดที่นักเรียนสามารถทำได้

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ศุภสิริ โสมาเกต (2544 :48) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถลดความเครียดของผู้ที่ทำงานให้ลดน้อยลง ถ้าเกิดความเครียดมาก จะทำให้เกิดความไม่พอใจในการทำงาน และความเครียดนี้มีผลมาจากความต้องการของมนุษย์ เมื่อมนุษย์มีความต้องการมากจะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้องหาวิธีตอบสนองความเครียดก็จะน้อยลงหรือหมดไป ความพึงพอใจก็จะมากขึ้น ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความหมายกว้างรวมไปถึงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อม ทางกายภาพด้วย การมีความสุขที่ทำงานร่วมกับคนอื่นที่เข้ากันได้มีทัศนคติต่องานด้วย

สรุปได้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือ การปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจชอบใจในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.1 แนวคิดในเรื่องความพึงใจต่อการทำงานที่จะให้ผลเชิงปฏิบัติ มีลักษณะดังนี้ (ศุภสิริ โสมาเกตู. 2544 : 49)

2.1.1 งานควรมีความสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัวงานนั้นจะมีความหมายสำหรับผู้ทำ

2.1.2 งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จได้ โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ

2.1.3 เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงานจะต้องมีลักษณะดังนี้

- 1) คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย
- 2) ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง
- 3) งานนั้นทำให้สำเร็จได้

เมื่อนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนมีส่วนในการเลือกเรียนตามความสนใจ และมีโอกาสร่วมตั้งจุดประสงค์หรือความมุ่งหมายในการทำกิจกรรม ได้เลือกวิธีแสวงหาความรู้ด้วยวิธีที่ผู้เรียนนัดและสามารถค้นหาคำตอบ

2.2 แนวความคิดของเฮทฟีลด์แมน ที่ได้ทำการพัฒนาแนวคิดของนักวิจัยต่าง ๆ พบว่าองค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจ ซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลายในปัจจุบันประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 5 ประการดังนี้ (เผชญิ กิจระการ. 2546 : 7)

ตัวแปรที่ 1 องค์ประกอบเกี่ยวกับงานที่ทำในปัจจุบัน แบ่งเป็น

1. ความตื่นเต้น / น่าเบื่อ
2. ความสนุกสนาน / ความไม่สนุกสนาน
3. ความโล่ง / ความสลับ
4. ความท้าทาย / ความไม่ท้าทาย
5. มีความพอใจ / ไม่พอใจ

ตัวแปรที่ 2 องค์ประกอบทางด้านค่าจ้าง ประกอบด้วย

1. ถือว่าเป็นรางวัล / ไม่เป็นรางวัล
2. มาก / น้อย
3. ยุติธรรม / ไม่ยุติธรรม

4. เป็นทางบวก / เป็นทางลบ

ตัวแปรที่ 3 องค์ประกอบทางด้านการเลื่อนตำแหน่ง

1. ยุติธรรม / ไม่ยุติธรรม
2. เชื่อถือได้ / เชื่อถือไม่ได้
3. เป็นเชิงบวก / เป็นเชิงลบ
4. เป็นเหตุผล / ไม่เป็นเหตุผล

ตัวแปรที่ 4 องค์ประกอบทางด้านผู้นิเทศ ผู้บังคับบัญชา

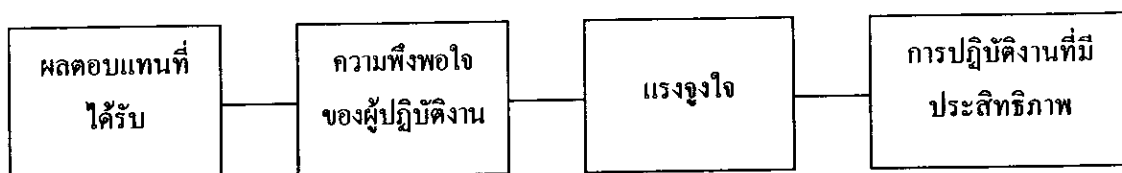
1. อยู่ใกล้ / อยู่ไกล
2. ยุติธรรมแบบจริงจัง / ยุติธรรมแบบไม่จริงจัง
3. เป็นมิตร / ค่อนข้างไม่เป็นมิตร
4. เหมาะสมทางคุณสมบัติ / ไม่เหมาะสมทางคุณสมบัติ

ตัวแปรที่ 5 องค์ประกอบทางค่านิยมร่วมงาน

1. เป็นระเบียบเรียบร้อย / ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. จงรักภักดีต่อสถานที่ทำงาน / ไม่จงรักภักดีต่อสถานที่ทำงาน
3. สนุกสนานร่าเริง / ดูไม่มีชีวิตชีวา
4. ดูน่าสนใจเอาใจจริงเอาใจ / ดูเหนียวหน่าย

2.3 แนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนได้รับมอบหมายหรือต้องการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนซึ่งในสภาพปัจจุบันเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติงานมี 2 ลักษณะ คือ (สมยศ นาวิการ. 2525 : 155)

2.3.1 ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน คือการตอบสนองความต้องการ ผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่า ผู้ไม่ได้รับการตอบสนอง ทักษะตามแนวคิดดังกล่าวสามารถแสดงด้วยแผนภูมิที่ 1 ดังนี้



แผนภูมิที่ 1 ความพึงพอใจนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

แนวคิดดังกล่าว ครูผู้สอนที่ต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางบรรลุผลสำเร็จ จึงต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศ และสถานการณ์ รวมทั้งสื่ออุปกรณ์ การเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้มีแรงจูงใจ ในการทำกิจกรรมจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.3.2 ผลของการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ คือความสัมพันธ์ระหว่าง ความพึงพอใจ และผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะไปสู่ ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะไปสู่การตอบสนอง ความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงาน ย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัล หรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งออกเป็น ผลตอบแทน ภายในและผลตอบแทนภายนอก โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณของผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับ นั่นคือ ความพึงพอใจในงาน ของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนดโดยความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงและการรับรู้ เรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทนที่รับรู้แล้ว ความพอใจย่อมเกิดขึ้น

จากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลตอบแทนภายในหรือรางวัลภายใน เป็นผลด้านความรู้สึของผู้เรียนที่เกิดแก่ตัวผู้เรียนเอง เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสามารถเอาชนะความสามารถต่าง ๆ และสามารถ ดำเนินการภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจน ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ส่วนผลตอบแทนภายนอกเป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดหาให้มากกว่าที่ ตนเองให้ตนเอง เช่น การได้รับการยกย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่ การให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

งานวิจัยเกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ขวัญทอง จันทฤทธิ์ (2542 : 60) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย ที่มีประสิทธิภาพเรื่องการสะกดคำและแจกลูกของหนังสือเรียนภาษาไทย เล่ม 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.60/80.50 คะแนนการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรชญา พรหมหิตาทร (2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยและสภาพการใช้พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสามัญศึกษาจังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2541 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนสะกดคำภาษาไทยและสภาพการใช้พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2525 อยู่ในระดับปานกลาง

กรรณิกา สุภปัญญาวุฒิ (2544 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องผลของการใช้แบบฝึกการอ่านต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารี จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.48/92.33 และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุพรรณยา สงวนศิลป์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำจากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 90.63/85.52 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานและความสามารถในการเขียนสะกดคำของกลุ่มตัวอย่างหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิภาพร วงษ์ศิลา (2545 : 58) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการสะกดคำจากวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 89.17/83.89 ขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และมีค่าประสิทธิผลเท่ากับ 0.68 ซึ่งหมายความว่า แบบฝึกชุดนี้มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนเกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้น ร้อยละ 68

ประภาพร อันสงคราม (2545 : 107) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการสอน และแบบฝึกทักษะภาษาไทย การสะกดคำและแจกลูก ด้วยวิธีแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แผนการสอนและแบบฝึกทักษะภาษาไทย การสะกดคำและแจกลูก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.40/86.16 และมีค่าดัชนี ประสิทธิภาพเท่ากับ .49 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 76

ปีพมา ราษฎร์คุยดี (2545 : 48) ได้วิจัยเรื่องการใช้เกมพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า สามารถพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ และนักเรียนกลุ่มที่เรียนการเขียนสะกดคำภาษาไทยโดยใช้เกม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้เกมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หวานใจ บุญยง (2545 : 107) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการสอนคำยาก วิชาภาษาไทย โดยใช้เกมและเพลง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า แผนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.65/87.54 และมีค่าประสิทธิผลของแผนการสอนคิดเป็นร้อยละ 76

นิมิตร เพชรจ่านงค์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแผนและแบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทย เรื่องรามเกียรติ์ ตอนสุกริพหักฉัตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า แผนและแบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทยเรื่องรามเกียรติ์ ตอนสุกริพหักฉัตร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.60/80.13 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ดัชนีประสิทธิผล มีค่าเท่ากับ 0.73 ซึ่งหมายความว่า แผนและแบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทยชุดนี้สามารถทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน ร้อยละ 73

ปานดาว วาดโคกสูง (2547 : 65) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการเรียนรู้การอ่าน และการเขียนภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า แผนการเรียนรู้การอ่านและการเขียนภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ ร ล ว ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 85.52/91.37 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.78 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 78

ปิยาภรณ์ สร้อยระย้า (2547 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำยาก วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านกล้วยกว้าง อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำยาก ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.70/84.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7104 ซึ่งหมายความว่า ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 71.04 และนักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้น จากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอมอร สงวนดี (2547 : 65) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า แผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.07/82.83 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และมีดัชนีประสิทธิผล 0.6366 หมายความว่าผู้เรียนมีความรู้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 63.66

2. งานวิจัยต่างประเทศ

เบชาชาร์ด (Bouchard. 2002 : 541-A) ได้ศึกษาความรู้เรื่องคำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากความผิดพลาดในการอ่านสะกดคำแม้ว่าเขามีความพยายามอย่างมาก ระหว่างการอ่านและการสะกดคำแต่การปฏิบัติการอ่านและสะกดคำของนักเรียนก็มักจะยังแสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในความถูกต้องและความผิดพลาดของคำ การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาการสะกดคำตามความรู้เรื่องคำเชิงพัฒนาใน 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์ พบว่า การปฏิบัติงานการอ่านของนักเรียนคือการปฏิบัติงานการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญและพบว่ามีผลของรายงานอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความรู้เรื่องคำของนักเรียน ต่อไปพบว่า ความผิดพลาดเกี่ยวข้องกับลักษณะทางอักษรวินิจฉัยที่เหมือนกันในทุกงานในที่สุด จากการศึกษาการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำของทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของครู พบว่าการให้คะแนนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการปฏิบัติจริงของนักเรียนในผลสัมฤทธิ์ทาง การสะกดคำและความรู้เรื่องคำ แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจในการสอน

แมคพิก (Mepeake. 1979 : 1799- A) ได้ศึกษาผลการเรียนจากแบบฝึกอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่เริ่มศึกษาจนถึงความสามารถในการอ่าน และเพศที่มีต่อความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนประถมศึกษาที่เมือง Situate และ

Massachusetts พบว่า ทุกกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำสูงขึ้น ยกเว้นนักเรียนชายที่มีบกพร่องด้านการอ่านและพบว่า แบบฝึกช่วยปรับปรุงความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนทุกคน แต่เวลา 12 สัปดาห์ไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ในการสะกดคำไปสู่คำใหม่ที่ยังไม่ได้ศึกษา และคะแนนของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้การอ่านมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสะกดคำ

ลอเรย์ (Lawrey. 1977 : 817 - A) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนระดับ 1 ถึงระดับ 3 จำนวน 87 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนทดสอบหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนการทดสอบก่อนการทำแบบฝึก

ลาเวลล์ (Lavelle. 2002 : 817-A) ได้ทำการวิจัยเพื่อประเมินการรู้หนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คือ การประเมินเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 20 ในความแตกต่าง 3 ด้านกับความแตกต่าง 4 ด้าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระหว่างปีการศึกษา โดยใช้แบบวัดการรู้หนังสือ 5 ชนิด ได้แก่ แบบวัดการอ่าน ความเข้าใจ คำศัพท์ในคำที่มองเห็นในหลักการพื้นฐานการเขียนคำศัพท์ และการสะกดคำเชิงพัฒนา ผลการศึกษาพบว่า การประเมินต้องมุ่งเน้นวิธีการที่เราใช้แบบประเมินในบริการความสำเร็จของนักเรียนไม่ใช่มุ่งเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ครูควรคาดหวังประโยชน์ที่ได้รับมาจากนักเรียนทุกคนในขณะที่การศึกษาครั้งนี้ ปรากฏชัดเจนว่าได้รับประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญในทั้ง 2 วิธีการที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมแล้วการศึกษาครั้งนี้ พบว่า นักเรียนที่มีประเมินความแตกต่างกัน 4 ด้าน แตกต่างกันในด้านความรู้ในการรู้หนังสือของคนที่สัมพันธ์กับแบบวัดการรู้หนังสือโดยการปฏิบัติในระดับการรู้หนังสือที่สูงขึ้น และพบว่าทิศทางการก้าวหน้าทางการรู้หนังสือของนักเรียนไม่แตกต่างกันระหว่างทั้ง 2 กลุ่มโดยความก้าวหน้าของทั้ง 2 กลุ่มเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามในตอนปลายปีความก้าวหน้าในการรู้หนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้รับผลจากปริมาณและจังหวะเวลาของความแตกต่างของแบบประเมินในปีการศึกษานั้น และจากการสอนตามลำดับ

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำ ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนคำ เรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดได้ถูกต้องและสามารถนำหลักการเขียนไปใช้ประโยชน์ได้ ปัญหาของการเขียนสะกดส่วนมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสะกดการันต์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาส่วนมากยังเขียนสะกดการันต์ผิดพลาดสาเหตุเพราะเด็กไม่ได้รับ การฝึกเขียนสะกดคำอย่างถูกวิธีและเพียงพอ ฉะนั้นครูควรจัดกิจกรรม

ในการสอนเขียนสะกดคำให้นักเรียนเกิดความรู้และสนุกสนาน มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย โดยการจัดทำแบบฝึกสะกดคำที่น่าสนใจและช่วยให้นักเรียนอยากเรียน แบบฝึกเป็นสิ่งจำเป็น และมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ดังนั้นแบบฝึกสะกดคำจึงมีส่วนช่วยทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY